

<i>preek</i>	10 augustus 2025
<i>thema</i>	Jabes bidt om Gods zegen
<i>tekst</i>	1 Kronieken 4:9-10
liturgie:	
<i>begroeting</i>	Ik heb U lief van ganser harte, Here (Liedboek 18:1,9)
<i>kindermoment</i>	kinderlied: A van almachtig, B van Bevrijder (Opwekking Kids 241)
<i>gebed</i>	
<i>lezen 1 Kronieken 4:9-10</i>	Spreek, o Heer, door uw heilig woord (Opwekking 689)
<i>lezen 1 Samuël 7</i>	
<i>preek</i>	Dank U voor deze nieuwe morgen (Liedboek 218)
<i>de wet van het leven</i>	
<i>gebedspunten</i>	
<i>gebed</i>	
<i>collecte</i>	
<i>geloofsbelijdenis =</i>	We believe in God the Father (Opwekking 347 origineel)
<i>zegen</i>	

In september starten we met een nieuw jaarthema: bidden. Vandaag alvast een voorproefje. In de Bijbel gaat het vaak over bidden. Regelmatig lees je hoe mensen bidden. Vandaag staat het gebed van Jabes centraal.

Laten we eerst even de tekst lezen zoals die in de NBV staat:

Jabes stond in hoger aanzien dan zijn broers. Zijn moeder had hem Jabes genoemd, 'want,' zei ze, 'ik heb hem in pijn gebaard.' Jabes bad tot de God van Israël: 'Zegen mij: maak mijn grondgebied groot en bescherm me tegen het kwaad, zodat ik geen pijn hoeft te lijden.' God gaf hem wat hij gevraagd had.

Volgens mij is het gebed in de HSV beter weergegeven (dat wil ik in de preek verder toelichten). Volgens de HSV bad Jabes:

Als U mij rijk zegent en mijn gebied uitbreidt, Uw hand met mij is en U het kwaad van mij wegdoet, zodat het mij geen smart brengt ...

Waarschijnlijk heeft Jabes geleefd in de tijd van de rechters. Om iets te proeven van de sfeer van die tijd, lezen we 1 Samuël 7.

Het gebed van Jabes staat op een verborgen plaats in de bijbel.

Het staat in 1 Kronieken, tussen namen, allemaal namen: negen hoofdstukken lang. Het valt nauwelijks voor te lezen. Wie doet dat nog? Je kunt het nauwelijks volgen en het zegt je vrijwel niets want de meeste mensen ken je niet. Blader maar gauw verder naar iets wat spannender is. Verstoep tussen al die lijsten staat het gebed van Jabes. Het staat op een plek waar je het niet zo snel vindt.

Dit gebed is toch vrij bekend.

Bruce Wilkinson heeft er een boekje over geschreven. Hij schrijft in zijn boekje dat hij dit gebed van Jabes dagelijks bidt en dat hij dat al dertig jaar lang doet. Hij is ervan overtuigd dat juist dit gebed hem veel zegen heeft gebracht die hij zonder dit gebed nooit ontvangen had. Hij roept zijn lezers op dit gebed ook dagelijks te gaan bidden en niet klein te denken van je mogelijkheden maar juist heel groot want God is groot en Hij wil gediend worden met jouw grootse projecten. Let goed op Jabes: hij was de aanzienlijkste van de familie maar hij nam daar geen genoegen mee omdat hij wist dat God nog meer zegen voor hem in petto had. Dankzij de aansprekende uitleg van Wilkinson is het gebed van Jabes populair geworden.

Sommigen leggen dit gebed uit als een bevrijdingsgebed.

T.B. Joshua wijst in die richting. Pastor Joshua was een christelijke profeet en

gebedsgenezer in Nigeria; misschien heb je wel eens van hem gehoord. Hij werd geboren in 1963 en hij stierf in 2021 (wat de oorzaak van zijn dood was is nooit publiek gemaakt).

Ik heb een preek van hem gevonden uit 2009. In die preek zegt pastor Joshua dat er op je leven een vloek kan rusten (een vloek die je als het ware geërfd hebt van je ouders, of je grootouders, of je overgrootouders ...); van zo'n vloek moet God ons bevrijden zoals Hij dat deed bij Jabes.

Joshua zegt: "Kijk naar Jabes. Zijn naam betekent pijn. Hij genoot het meeste aanzien van zijn broers, hij was voorspoedig, de mensen respecteerden hem. Maar hij was tot slaaf van satan gemaakt omdat er een vloek op hem rustte (de vloek die zijn moeder over hem had uitgesproken). Hij was een slaaf van satan geworden. Hij was niet voorspoedig in zijn geestelijke leven."

Volgens Joshua moest Jabes bevrijd worden. Hij moest geestelijk vrij worden zodat hij werkelijk van zijn rijkdom kon genieten. En dat geldt ook voor ons, zegt Joshua. Maar dan moet je wel luid bidden, niet zachtjes dus, nee, flink hard; niet omdat Jezus doof is maar omdat Hij wil dat jij duidelijk praat. Je moet luid en duidelijk bidden om bevrijding van elke vloek waarmee je voorgeslacht je heeft opgezaald want dan word je bevrijd.

En vervolgens moet je Gods heilige naam prijzen voor je bevrijding, want waar je om vraagt dat krijg je. Aldus Joshua.

Wat moet je met het gebed van Jabes?

Het is het gebed van een onbekend iemand uit het Oude Testament. Wie geeft jou het recht om dit gebed te bidden? Waarom zou je verplicht zijn om dit gebed te bidden? En wat zeg je eigenlijk als je dit gebed bidt?

Dat wil ik nu samen met jullie gaan bekijken.

Als Jabes bidt is hij niet in aanzien.

In de eerste zin van 1 Kronieken 4 vers 9 staat een samenvatting van wat zijn leven heeft opgebracht: "Jabes stond in hoger aanzien dan zijn broers". Hoe het tot deze prachtige afloop heeft kunnen komen, wordt in het vervolg van de tekst uitgelegd. Het is dus niet zo dat Jabes al heel belangrijk is en daar geen genoegen mee neemt omdat hij nog meer aanzien wil. Nee. Als hij bidt zit hij middenin de ellende. Als je alleen de NBV leest, zou je dat niet direct zeggen; maar als je de HSV erbij pakt kom je erachter dat hij werkelijk middenin de ellende zit.

Hij gaat bidden want hij weet zich geen raad.

Z'n leven wordt overschaduwd door verdriet. Hij heeft geen ruimte om te leven maar hij zit helemaal knel. Hij ervaart zoveel kwaad in zijn leven. Het doet hem pijn. Hij lijdt aan het leven. Hij is er helemaal wanhopig onder.

Dat komt door zijn moeder.

De bevalling moet vreselijk zijn geweest. Het lijkt erop dat het voor zijn moeder een traumatische ervaring was geweest. Zo afschuwelijk ... Ze noemde haar zoon daarom 'verdriet' (en dat kan heel gemakkelijk de gevoelswaarde krijgen van: 'stuk verdriet'). Het lijkt erop dat er geen vader was om die naam ('verdriet') te veranderen. Zo werd het leven van de zoon gestempeld door de afschuwelijke ervaringen van zijn moeder. Steeds als ze hem riep, herinnerde ze hem aan de start van zijn leven die voor haar zo afschuwelijk was geweest. 'Verdriet', kom hier! 'Verdriet', luister toch eens naar me! 'Verdriet', hier heb je wat te eten. Zijn moeder zei het en anderen namen het over. Voor anderen werd hij 'Stuk verdriet'; zo heette hij immers want zijn naam was Jabes.

Heeft zijn moeder hem daarmee tot slaaf van satan gemaakt?

Pastor Joshua beweert dat in zijn preek uit 2009. De moeder van Jabes zou haar zoon vervloekt hebben. Pastor Joshua noemt dat een generatievloek. In het geval van Jabes zou het de moeder zijn die dat op haar geweten heeft, maar het kan ook verder terug

zitten in de familie: dat iemand in het voorgeslacht een vervloeking heeft uitgesproken waardoor de hele familie demonisch besmet of zelfs demonisch gebonden is; misschien was het je opa of je oma en onder die vloek lijdt de hele familie. Is dat bij Jabes ook het geval?

Het staat nergens in de tekst. Lees het er dan ook niet in! Hier is uitsluitend sprake van Jabes die lijdt onder zijn familiegeschiedenis. En dat is ingrijpend genoeg.

Zoiets zie je ook vandaag. Drie voorbeelden.

Voorbeeld 1. Vader of moeder heeft een vorm van autisme; het komt naar voren bij de kinderen; en als je terugkijkt kun je vermoeden dat opa of oma het ook had. En het kan zulke ingrijpende gevolgen hebben! Als je er wat verder vanaf staat zou je denken dat het meevalt. Maar wie er middenin zit, weet hoe ingewikkeld het allemaal kan zijn: wat een moeite autisme op kan leveren, zowel voor wie het heeft als voor de rest van het gezin. Gebrek aan begrip van de omgeving maakt het alleen maar moeilijker.

Voorbeeld 2. Iemand heeft een afschuwelijke jeugd meegemaakt. Als door een wonder is hij blijven leven. Maar die ellendige ervaringen draagt hij met zich mee, zijn leven lang. Als hij trouwt en kinderen krijgt, lijden zijn kinderen onder de jeugd van hun vader. En die kinderen nemen het weer mee in hun eigen leven als ze zelf volwassen zijn geworden. Dat is een verschrikkelijke keten van zonde en ellende waarin een hele familie verstrikt kan zijn en waaruit die familie bevrijd moet worden.

Voorbeeld 3. Ze zeggen altijd dat jij het niet kunt. ‘Jij bent dom en jij bent onhandig. Laat mij het maar even doen want jij weet niet hoe het moet’. Als je dat altijd te horen krijgt, wordt het op den duur waar. Dan kun je het inderdaad niet; dan ben je inderdaad dom; dan ben je inderdaad onhandig; dan weet je inderdaad niet hoe het moet.

Ingrijpend is het. Ook bij Jabes speelt dat.

Jabes is wanhopig. Hij bidt als een wanhopige.

Zijn moeder heeft hem met pijn gebaard. Daar heeft Jabes niet voor gekozen; daar heeft *hij* geen schuld aan. Maar hij lijdt er wel onder. Hij smeekt nu dat die pijn hem niet langer zal hinderen; dat hij die pijn niet meer hoeft te lijden.

Hij bidt tot de God van Israël.

In zijn wanhoop heeft hij misschien wel van alles geprobeerd. Je moet vermoeden dat hij gezocht heeft, geworsteld heeft, gevochten heeft in zijn wanhoop tot hij wist dat hij niet bij de Baäls en de Astartes moest zijn omdat de goden van de Filistijnen niets waard zijn. De goden van de vruchtbaarheid kunnen geen mens beschermen tegen het kwaad maar veroorzaken juist heftige pijn. Hij moet het hebben van de God van Israël. Daar komt hij bij uit. Tot hem gaat hij bidden.

En God geeft hem wat hij vraagt.

God redt hem van zijn pijn. Jabes hoeft niet ten onder te gaan aan zijn moeilijke start. Er is voor hem meer dan de traumatische ervaring van zijn moeder. Er is iets wat sterker is en krachtiger is dan elk trauma: Gods genade.

Dat klinkt hoopvol, zeker als je weet van Jezus.

Zoek het bij Hem!

Als je weet van de liefde van Jezus, als je weet dat Hij bereid was om te delen in alle pijn, (ook die van jou), als je weet dat Hij de vloek eruit verwijderd heeft, (ook bij jou), als je weet dat Hij alles nieuw gaat maken, (ook voor jou), ..., dan zie je dat al bij Jabes aan het werk. Je ziet Jezus in zijn liefde: Jezus die de *laatste* uit de goot tilt en hem *op de eerste plaats* zet.

De wanhopige krijgt hoop!

Als Jabes bidt is hij niet in aanzien.

Bruce Wilkinson meent van wel. Volgens hem neemt Jabes geen genoegen met zijn

rijkdom maar wil hij meer en daarin moet hij een voorbeeld zijn voor ons. Je moet niet te bescheiden zijn. Je moet groot denken, in termen van geweldige groei. Je moet gewoon durven (in het geloof, in de kerk, ook privé, zakelijk) en dan zul je zien dat God het zegent. Dit zijn typisch de opmerkingen van een rijke Amerikaan. De bomen groeien voor hem tot aan de hemel. 'The sky is the limit'.

Maar ik zeg nog eens: die eerste zin van 1 Kronieken 4 vers 9 beschrijft het *resultaat* van het leven van Jabes. Als Jabes bidt zit hij in de knel.

Hij heeft geen ruimte om te leven.

Je kunt dat heel goed invullen vanuit 1 Samuël 7. Jabes heeft waarschijnlijk ongeveer in die tijd geleefd: in de tijd van de rechters. De Filistijnen zijn oppermachtig. Ze nemen letterlijk heel veel ruimte in, ruimte die God eigenlijk bestemd had voor de Israëlieten en aan hen beloofd had. Maar het gebied van Israël is klein, kleiner dan de bedoeling was, kleiner dan leefbaar is. Zó kun je niet leven. Er moet meer ruimte komen: meer ruimte voor landbouw, meer ruimte voor veeteelt, meer ruimte om een eigen levensstijl te ontwikkelen en om je te ontworstelen aan de ruige seks die in Kanaän helemaal verweven is met de godsdienst. Er moet meer ruimte komen om te kunnen leven in Gods vrijheid. De Israëlieten klagen hun nood bij de HEER, precies zoals Jabes dat doet, Jabes die vraagt om Gods zegen en die vraagt dat zijn grondgebied groot zal worden.

Jabes bidt om Gods zegen.

Maar wat is de sfeer van zijn gebed? Is het een zelfbewust gebed? Is het het krachtige gebed van een sterke kerel die weet wat hij wil? Is het het gebed van iemand die weet dat hij het gaat maken in het leven? en die van God bij wijze van spreken afdwingt dat God hem royaal zegent en dat God hem rijk maakt?

Ach, de sfeer is zo anders!

Uit zijn gebed blijkt dat Jabes machteloos staat.

Het gebed van Jabes heeft namelijk de vorm van een gelofte: *als* (U dit doet), *dan* (doe ik dat). Het heeft net zo'n vorm als het gebed van Hanna in 1 Samuël 1 vers 11, waar Hanna bidt: *als U* aan mij denkt en mij een zoon geeft, *dan* schenk ik hem voor zijn hele leven aan U. Het gebed van Jabes heeft net zo'n soort vorm. Maar er is één groot verschil tussen het gebed van Hanna en het gebed van Jabes: bij Jabes ontbreekt het tweede stukje. Kijk maar in de HSV. Daar wordt het gebed van Jabes als volgt vertaald: "Als U mij rijk zegent en mijn gebied uitbreidt, Uw hand met mij is en U het kwaad van mij wegdoet, zodat het mij geen droefheid brengt ...". Dat is het totale gebed van Jabes. Het stukt want hij kan zijn gebed niet afmaken.

Voor z'n gevoel heeft Jabes niets te bieden.

Wat moet hij aan God beloven? Hij staat machteloos. Anderen kunnen offers brengen. Anderen kunnen de Filistijnen verjagen als God verwarring heeft gezaaid door een geweldig onweer. Maar hij kan niks want hij is wat zijn naam al zegt: 'Stuk verdriet'.

Deze machteloze man richt zich tot de God van Israël.

Hij komt niet verder dan de eerste helft van z'n gebed. Voor tegenprestaties ziet hij geen ruimte. Hij is ervan overtuigd dat God niets aan hem heeft. Maar hij richt zich toch maar tot de God van Israël.

Daar mag je wel een voorbeeld aan nemen! Bid tot de Vader van Jezus Christus.

Bid maar vanuit je machteloosheid. God vraagt geen prestaties vooraf. Hij heeft ook geen belang bij prestaties achteraf. Hij wil jou, met je hele hebben en houden! Hij wil jou, misschien wel middenin je machteloosheid! De God van Israël is de Vader van Jezus Christus en Hij wil vanwege Christus ook jouw God en jouw Vader zijn.

Blijf niet hangen in alles wat je moeilijk vindt.

Als er vermoedens zijn van autisme of van andere stoornissen, zie dat dan eerlijk onder ogen ook al is het moeilijk. Blijf niet hangen in de ontkenning maar heb de moed om je te laten onderzoeken. Een diagnose is geen veroordeling! maar de stand van zaken wordt

opgemaakt en als je weet wat er aan de hand is kun je op basis daarvan samen aan het werk.

Als er in de familie een verschrikkelijke keten is van zonde en ellende, wees jij dan niet het doorgeefluik en geef jij niet de zonde en ellende door aan de volgende generatie. Laat het eindelijk stoppen! Zoek hulp om in Gods kracht te veranderen.

Breek elkaar niet af. Kraak elkaar niet af. Bouw elkaar op. Bemoedig elkaar. Heb oog voor wat de ander kan en voor wat jij kunt.

En ...: bid! En je mag weten dat God je geeft wat je Hem vraagt.

Zoals God bij Jabes deed: Jabes pleitte op Gods beloften en God gaf hem wat hij gevraagd had. Deze machteloze man bad een half gebed want verder kon hij niet komen, maar hij werd bevrijd van zijn machteloosheid! Zo doet God ook bij jou.

Ook al is er veel wat tegen je pleit, Gods genade is sterker. Dat is de waarheid en dat kan je helpen om gevoelens van wanhoop en machteloosheid te overwinnen; dat kan je ook helpen om te ervaren dat God je macht en hoop geeft, door Jezus Christus.